

Swedun Paimennuskoulu

Saimme kunnian osallistua Derekin pitämälle kurssille Ruotsissa 31.3.-1.4.2007, Tämä teksti on oma tulkinta ja Suomennos koetusta sekä Derekin kanssa käydyistä keskusteluista. Nämä opit ovat tarkoitettu paimennustyöhön jalostetuille Border Collieille. Muille paimenkoira roduille näitä oppeja voidaan käyttää tarpeen mukaan soveltaen. Ensimmäisen Derekin kurssin jälkeen, olemme käyneet joka vuosittain Ruotsissa hänen oppejaan ”kertaamassa”.

Paimennusta Derek Scrimgeourin mukaan; Pehmeästi ja Hienostuneesti.

Derekin ajatukseen koiran opettamisesta kuuluu ettei koiraan kohdistuvat rangaistukset ole ”henkilökohtaisia”, katsekontaktia tai fyysistä kontaktia koiraan pyritään välttämään mahdollisimman paljon.

Koiraa ohjataan katseella, vartalolla ja äänellä tekemään sallimiamme asioita. Näitä asioita vahvistetaan suhtautumalla positiivisesti ja kannustavasti sen suorituksiin.

Koira ei pidä milloinkaan kouluttaa jos on huonolla tuulella!

Kouluttaessa ei milloinkaan saa menettää hermojaan; jos ”pinna palaa” kytke koira ja vie se pois. Älä rankaise sitä siitä ettet ole itse osannut huomata tapahtuneen virheen mahdollisuutta ja pois-sulkenut sen tapahtuman mahdollisuutta...

Älä koskaan näytä koiralle että olet menettänyt malttisi!

Äänenkäyttö:

Koira ohjataan äänenpainoilla, ”kovalla” ja ”pehmeällä” äänellä, ääni kovenee ja muuttuu tiukemmaksi koiran tehdessä väärin tai ei toivotusti ja vastaavasti koiran tehdessä toivomallamme tavalla ääni pehmenee ja on miellyttävää.

Komennot ovat ennemminkin kehotuksia, pyyntöjä tai kutsuja koiralle kuin ”käskyjä”. Anna komento aina ensin pehmeällä mutta kuitenkin SELKEÄLLÄ äänellä, normaalilla äänenpainolla ja voimakkuudella, aivan kuin normaalissa arkisessa kanssakäymisessä ihmisten kanssa. Anna enemmän monta lyhyitä komentoa kuin yksi piiiitkä. Opit koiraasi seuraamalla nopeasti mitkä ovat oman koirasi rajat ja millaista äänenpainolla eri asiat pitää sanoa.

Korjaaminen:

Pakote kohdistuu aina ”maahan”, koira ohjataan estämällä ei toivottu toiminta. Kun koiralle opetetaan asioita, se saa oppia itse tekemällä oikeita asioita. Haluamiamme tapoja vahvistetaan pehmeällä äänellä kehuvasti kannustaen ja toimintaan liittyviä komentoja pehmeällä äänensävyllä toistaen. (Aweiiiiii, oiiiikeeee)

Korjaaminen tapahtuu sauvalla maahan lyömällä ja samalla ääni muuttuu erittäin kovaksi ja tiukaksi, HETI kun koira lopettaa ei halutun toiminnan ääni MUUTTUU pehmeäksi ja miellyttäväksi takaisin, tämä on erittäin tärkeää ja tulee muistaa aina!!! (daun, DAUN! **DAUN!** Hyvä DAUN Daun daaaaun...)

Jos koira osoittaa paineistumisen merkkejä; lähtee pois laitumelta ,nuuskii maata tms. Helpota harjoitusta ja alenna painetta. Anna koiran kerätä taas voimia. Kun koira taas osoittaa että se on tilanteen tasalla, on aika lisätä vaatimustasoa.

Koiran palkitseminen:

Voit koska tahansa kun olet oikein tyytyväinen koirasi toimintaan, keskeyttää harjoitteen ja mennä koiran luo silittää ja ylistää sitä! Ei pidä pelätä että koira ylpistyy kehuista...positiivisuus koulutuksessa ennen kaikkea.

Alkuopetus: Tässä vaiheessa koiran ei tarvitse olla vielä sytytetty.

Mene koiran kanssa (koira kytkettynä) noin 35m halkaisijaltaan olevaan pyöröaitaukseen jossa on pieni lauma 4-7 kpl rauhallisesti käyttäytyviä lampaita. Koira ei saa mennä ohitsesi. Jos koira vetää kohti lampaita ja pyrkii ohitsesi, napauta sauvalla sen eteen maahan ja sano samalla tiukasti EI (älä vedä hihnasta, se ei ole koiran hallintaa varten). Jos koira jatkaa vetämistä tee sama uudelleen tiukemmalla äänellä. Jatka korottaen ääntä ja sauvan iskun voimaa niin kauan että koira tottelee ja alkaa kunnioittamaan sinua ja ymmärtää äänesi merkityksen.

Tämä vaihe on erittäin tärkeä; jatkossa koiraa on helppo ohjata ILMAN turhaa painetta tai että sitä tarvitsee fyysisesti ”kurittaa”.

Sytytys ja perusasiat:

Laske koira irti anna sen tutustua lampaisiin,(jos et luota koiraasi täysin se voi olla liinassa jotta koulutus voidaan keskeyttää turvallisesti tarvittaessa) todennäköisesti koira alkaa kiertää lampaita ja ehkä yrittää nyppiä niitä. Korjaa nyppiminen heti pois sauvalla napauttamalla koiran eteen maahan **EI !** kun koira tottelee ja ottaa etäisyyttä, kehu ja kannusta jatkamaan samalla tavalla. Anna koiran ”hyöriä” lauman ympäri ja ”syttyä”. Kitke tässä vaiheessa vain nyppiminen ja yletön ”riekkuminen” pois.

Etäisyys ja suunnat:

Koettele koiraa kun se alkaa syttyä, painetta voidaan pikkuhiljaa lisätä. Estä sauvalla n 2-3metriä sen eteen napauttamalla, omalla kropalla estämällä ja äänellä ohjaamalla annat sen ymmärtää että haluat muuttaa suuntaa. Kun koira kiertää oikeaan tai vasempaan liitä siihen komentosia jota tulet käyttämään, pehmeänviettelevänä. Tässä vaiheessa älä puutu vielä etäisyyteen tai nopeuteen!! kitke ainoastaan pureminen pois. Muista kehua koiraa kun se ottaa etäisyyttä.

Pysähtyminen ja maahanmeno:

Kun koira on hallittavissa ja se on syttynyt kunnolla voit lisätä pysähtymisen ja maahanmenon. Pysäytä koira komennolla esim ”maahan” lauman taakse tasapainopisteeseen. Ota askel koiraa kohti, uhkaa sauvalla ylhäältäpäin ja anna komento; maahan, **MAAHAN MAAHAN** tarvittaessa lisää painetta sauvalla maahan napauttamalla koiran eteen, **ÄLÄ** ota katsekontaktia koiraan. Kun koira menee maahan kehu ja toista komentoa, pehmenevällä äänensävyllä.

Pillinkäyttö:

Tässä vaiheessa voidaan ottaa pilli käyttöön, huomioitavaa on opetella puhaltaminen niin että ääni on aina samanlainen! Pilli opetetaan koiralle samoin kuin alkuopetuksessa opetettiin suulliset komennot. Koiran tehdessä oikein, toistetaan pillikomentoa. Älä käytä pillillä ohjatessa pilliä rankaisuun ”kovalla”äänellä, käytä siihen tarvittaessa jo käytettyjä komentoja, maahan tms.

Ajaminen ja kuljetus:

Koira on maassa lauman takana pysäytettynä. Anna komento ja ota itse askel taakse. Koirasi todennäköisesti tulee mukana, jos se POMPPAA ylös, anna maahan komento heti!!! Ota lähtö uusiksi kunnes koira osaa nousta RAUHALLISESTI ja määrätietoisesti. Ole tarkkana, korjauksen pitää tulla ennen kuin ensimmäinen askel on otettu loppuun asti! Tavoite on että koira nousee rauhallisesti ylös ja kävelee kohti lampaita rauhallisella tempolla. Tämä on hyvin tärkeää tulevan kannalta!!! Ole tarkkana korjaamisen ajoituksen ja suunnan kanssa ettei koirasi virheellisesti luule että lampaiden lähestyminen on kiellettyä.

Koiran tulee lähestyä lampaita määrätietoisesti ja suoraan, sen hännän ja pään tulee olla alhaalla ja olemuksen vahva sekä suoraviivainen. Koira ei saa tulla liian lähelle lampaita, jos lampaat pyrkivät ohitsesi on koira liian lähellä. Korjaa sauvalla maahan koiran eteen napauttamalla, POIS, KAUS. Tms komennolla. Kun koira hidastaa kehu, jos se ei reagoi, kovenna komentoa.

Opetä koira kuljettamaan myös suunnanmuutoksissa, aluksi vain 5-10asteen muutokset. Koiran tulee pysyä lauman takana kokoajan. Sen tulisi hakea itsenäisesti tasapainoa. Ajattele koiralle n 4 metrin ”väylä” jolla se saa olla, jatkossa väylä pienenee asteittain ollen lopussa vain 0.5 metrin levyinen. Jos koira yrittää ulos alueelta reunoille, ääni muuttuu kovaksi ”HEI; HEI ;HEI”, koira palaa takaisin halutulle alueelle ääni pehmenee ja muuttuu miellyttäväksi ”hyvä tuuo,hyyyvä tuuuuu,tuuuuoo”.

Kaarien ja kiertämisen opettaminen:

Laita koira maahan lauman lähelle, mene itse koiran ja lauman välille, sauvalla tee maa koiran vasemmalla puolen ”epämiellyttäväksi” anna komento oikea, jos koira yrittääkin vasemmalle VÄLITTÖMÄSTI komento MAAHAN kovalla äänellä , ja kun koira menee maahan muuttuu ääni taas normaaliksi; hyvä maahan maahan. Koira todennäköisesti valitsee toisen suunnan jolloin sille annetaan positiivista palautetta OIKEA hyvä oikea, oikea. Pullevuutta saat kaareen suuntaamalla katseesi koiran kaarelle n 3-4 metriä sen eteen ja pitämällä katseesi siellä, silmäkulmasta voit seurata että koira toimii halutusti. JOS se tulee sisään heti POIS kovalla äänellä, kun koira tekee halutusti ääni pehmenee HETI hyvä pois, oikeeeee, oooooikeeee.

Pysäytä koira välillä, kiinnitä huomioita nopeaan pysähtymiseen ja välittömään maahanmenoon! Ota sama eri suuntiin vaihdellen, anna välillä koiran kuljettaa. MUISTA kiinnittää huomiota rauhalliseen lähtöön, etäisyyteen ja suoraan lähestymiseen pää alhaalla.

Hakukaaren harjoittelu:

Laita koira maahan lauman taakse, tule koiran luo lauman läpi ja peruuta koiran vierelle toiselle puolen. Anna komento oikea/vasen vastakkaiselle puolen kuin itse olet. Vaadi katseelle ja sauvalla, tekemällä maa lauman lähellä epämiellyttäväksi, pulleampaa kaarta. Pysäytä tasapainoon. Jos koira ”leikkaa” sisään laita se HETI maahan ja aloita alusta, lisää painetta lähemmäs koiran eteen jotta se lähtisi enemmän poispäin. Kun koira lähtee nätille kaarelle kannusta sitä komentosanaa käyttäen pehmeällä hyväksyvällä äänensävyllä. Jos koira tekee liian suppean kaaren, komenna se maahan ja mene koiran eteen. Anna uusi komento tiukemmalla sävyllä.

Kun koira osa nämä perusasiat ERINNOMAISESTI aletaan kasvattamaan etäisyyksiä.